

1982/83:13

Onsdagen den 20 oktober

Kl. 14.00

1 § Anmälan om kompletteringsval till utskott

Anf. 1 TALMANNEN:

Folkpartiets partigrupp har som suppleant i finansutskottet under Rolf Wirténs ledighet anmält hans ersättare Linnea Hörlén.

Talmanen förklarade vald till

suppleant i finansutskottet

Linnea Hörlén (fp)

2 § Justerades protokollet för den 12 innevarande månad.

3 § Föredrogs och hänvisades

Motionerna

1982/83:30 till utbildningsutskottet

1982/83:31 till socialförsäkringsutskottet

1982/83:32 till justitieutskottet

1982/83:33–37 till konstitutionsutskottet

1982/83:38 till trafikutskottet

4 § Anmäldes och bordlades

Motionerna

1982/83:39 av *Ulf Adelson* m. fl.

1982/83:40 av *Olle Aulin* m. fl.

1982/83:41 av *Tore Nilsson* och *Ingrid Hemmingsson*

Skolor med enskild huvudman m. m. (prop. 1982/83:1)

1982/83:42 av *Sven Aspling* m. fl.

1982/83:43 av *Göthe Knutson*

Samordningsfrågor inom det socialpolitiska bidragssystemet (prop. 1982/83:3)

Nr 13

Onsdagen den
20 oktober 1982

Meddelande om interpellation

- 1982/83:44 av *Lennart Blom* och *Alf Wennerfors*
Skatteutjämning i Stockholms läns landstingskommun (prop. 1982/83:4)
- 1982/83:45 av *Nils Berndtson m. fl.*
Ändring i lagen (1957:577) om prästval (prop. 1982/83:6)
- 1982/83:46 av *Nils Nordh*
1982/83:47 av *Margareta Palmqvist*
Ändring i byggnadsstadgan (1959:612), m. m. (prop. 1982/83:15)
- 1982/83:48 av *Evert Svensson m. fl.*
Vaccinproduktion, m. m. (prop. 1982/83:16)
- 1982/83:49 av *Rune Rydén*
Obligatoriskt medlemskap i studerandesammanslutningar (prop. 1982/83:27)
- 1982/83:50 av *Birger Rosqvist* och *Kurt Hugosson*
Godkännande av överenskommelse mellan staten och Broströms Rederi AB
(prop. 1982/83:32)
- 1982/83:51 av *Knut Wachtmeister*
1982/83:52 av *Lars Werner m. fl.*
Riksdagens revisorers förslag angående det statliga stödet till industrin (förs.
1982/83:4)

5 § Meddelande om interpellation

Meddelades att följande interpellation framställts

den 20 oktober

1982/83:14 av *Ingrid Sundberg* (m) till utrikes- och handelsministern om Sveriges agerande i det internationella nedrustningsarbetet:

Sverige har en lång tradition som aktiv part i det internationella nedrustningsarbetet. Vårt mål är att verksamt bidra till åstadkommande av internationella överenskommelser om en begränsning av den pågående upprustningen med sikte på reell nedrustning. För att få en kvalitativt god grund för detta arbete har Sverige på olika områden initierat och deltagit i olika utredningar inom FN:s ram. Också inom vårt eget land har behövt kvalificerat underlagsmaterial tagits fram, vilket även använts i den svenska debatten om fred och nedrustning.

Den debatten har i vårt land, liksom i de flesta andra länder, intensifierats under senare år. Den ökade medvetenheten om följderna av ett kärnvapenkrig har skapat ett engagemang för fred och nedrustning som i många fall urartat till orrealistiska föreställningar om möjliga åtgärder för att minska riskerna för en kärnvapenkatastrof.

När det gäller kärnvapenedrustningen har den svenska uppfattningen varit att huvudansvaret för en begränsning av kärnvapnen åvilar supermakterna. Det arbete för en sådan nedrustning som sker inom CD och vid FN:s specialsessioner för nedrustning har inte kunnat ge några konkreta resultat så länge inte supermakterna ansluter sig till de förslag som arbetats fram inom organisationerna. Så har t. ex. arbetet på att åstadkomma ett generellt kärnvapenprovstopp som ett viktigt led i begränsningen av kärnvapen inte rönt någon framgång trots långvarigt arbete från bl. a. svenskt håll. De nu pågående förhandlingarna mellan USA och USSR om begränsning av kärnvapen befinner sig ännu i inledningsskedet men kan förhoppningsvis komma att ge vissa resultat.

Samtidigt med dessa förhandlingar förs en debatt om kärnvapendoktrinerna och "no first use". Bresjnevs förslag vid den senaste specialsessionen och den i USA uppflammande debatten har aktualiserat frågan i större sammanhang. Sverige må principiellt ha ställt sig positivt till restriktioner av olika slag mot användning av kärnvapen, men för att förslag rörande doktriner skulle få svenskt stöd vid omröstningar om sådana, har krävts att dessa skall reflektera hela det berörda militärpolitiska läget, vilket hittills inte varit fallet. Sverige har inte heller stött förslag som sedda i ett större sammanhang antingen inte ansetts överensstamma med våra egna säkerhetspolitiska krav eller inte i övrigt uppfyllt våra krav på balans och ömsesidighet.

Mot bakgrund av den debatt som nu förs om olika kärnvapendoktriner är det angeläget att regeringen klargör sin inställning till dessa.

Som nämnts har Sverige i samband med ställningstaganden i nedrustningsarbetet hävdat nödvändigheten av att frågan om användning och begränsning av kärnvapen måste ses i samband med den totala rustningssituationen, inbegripet konventionella styrkeförhållanden. Från svensk sida har sålunda förts fram önskemål om ökade ansträngningar för att få till stånd förhandlingar om begränsning av konventionella vapen och stridskrafter. Dessa förslag kan ses som ett led i en ökad inriktning på europeiska rustningsfrågor som ägt rum de senaste åren, bl. a. motiverad av den ökade militärpolitiska spänningen i vår egen världsdelen och dess konsekvenser för svensk säkerhetspolitik.

Den svenska alliansfriheten och föresatsen om neutralitet i krig har givit oss en unik ställning i det internationella nedrustningsarbetet. Denna ställning bygger självfallet på att vår neutralitetspolitik är trovärdig, vilket i sin tur förutsätter ett starkt svenskt försvar, uppbyggt för att försvara oss mot varje mot.Sverige riktat angrepp, varifrån det än kommer. I samband med debatten i olika freds rörelsesammanhang har åsikter förts fram som ifrågasätter sambandet mellan trovärdigheten i vår neutralitetspolitik och vårt internationella nedrustningsarbete. Bl. a. har det framhållits att nedrustning måste börja i varje land för sig och att ett starkt militärt försvar inte är förenligt med vårt internationella nedrustningsarbete. Ett klargörande från regeringen på denna punkt vore därför önskvärt.

Frågan om kärnvapenfria zoner är inte ny. För Nordens del har den

emellertid aktualiserats alltmer sedan stora delar av freds rörelsen tagit upp den som det mest angelägna kravet för fred och nedrustning. Starka påtryckningar tycks också finnas på statsmakterna att agera mer "aktivt" i frågan. Det finns anledning att här citera utlåtandet från utrikesutskottet i UU 1981/82:23, vilket senare antogs av riksdagen:

"Utskottet finner ånyo anledning slå fast att de nordiska länderna i dag de facto är kärnvapenfria. Norge och Danmark har ålagt sig begränsningar i sitt NATO-engagemang, bl. a. genom att i fredstid inte tillåta stationering av kärnvapen på sitt territorium. Utskottet finner vidare att för förhandlingar om en kärnvapenfri zon krävs medverkan av kärnvapenmakterna, enär det ju är inskränkningar i deras möjligheter att använda kärnvapen som skall uppnås. Från svensk sida har också hävdats att medeldistansrobotar och taktiska kärnvapen, som är avsedda för mål inom zonen, eller som är stationerade nära zonen och har så korta räckvidder att de främst är möjliga att sättas in mot mål inom zonen, bör dras bort som led i en överenskommelse. Denna uppfattning har för svensk del vidhållits obruten under en följd av år. Den delas av utskottet."

Det finns nu också anledning att efterhöra om regeringen planerar någon förändring i den officiella svenska inställningen till frågan om en kärnvapenfri zon i Norden.

Med hänvisning till vad jag här anfört önskar jag ställa följande frågor till utrikesministern:

1. Vilken inställning har regeringen till olika kärnvapendoktriner, och kan någon förändring av hittills gällande svensk uppfattning förväntas?
2. Vilken bedömning gör regeringen av sambandet mellan svensk säkerhetspolitik och vårt agerande i det internationella nedrustningsarbetet?
3. Kan vi räkna med att riksdagens uttalande om en kärnvapenfri zon i Norden står fast, eller planerar regeringen några nya initiativ, och kommer dessa i så fall att ha andra utgångspunkter än de här nämnda?

6 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 20 oktober

1982/83:33 av *Bertil Fiskesjö* (c) till statsministern om kollektivanslutningen till politiskt parti:

Riksdagen har flera gånger uttalat att medlemskap i politiska partier skall grundas på ett personligt ställningstagande av de enskilda individerna. Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor:

1. Delar statsministern denna uppfattning?
2. Vilka åtgärder har statsministern vidtagit för att avveckla kollektivans-

slutningen av medlemmar till det socialdemokratiska partiet?

Nr 13

Onsdagen den
20 oktober 1982

3. När kommer kollektivanslutningen att upphöra?

1982/83:34 av *Gullan Lindblad* (m) till statsrådet Birgitta Dahl om handläggningen av ärenden om energilån:

*Meddelande om
frågor*

Energilånen är avsedda att underlätta energisparande och minska oljeförbrukningen.

Med värmepumpsystem kan man spara 55–60 % energi. Den som överväger att sätta in ett sådant system i sin fastighet möts emellertid av så stora byråkratiska hinder och långa väntetider, att vederbörande ofta väljer ett sämre alternativ. Detta måste vara fel, när Sverige vill minska sitt oljeberoende och den enskilde sina dryga oljekostnader.

Med anledning av detta ber jag att till statsrådet få ställa följande fråga:

Vilka åtgärder ämnar energiministern vidta för att minska krånglet och väntetiderna vid ansökan om energilån?

1982/83:35 av *Ingvar Karlsson* i Bengtsfors (c) till industriministern om sysselsättningen vid Håvreströms Bruk:

Håvreströms Bruk i Mellerud riskerar nedläggning inom ett år. Enligt information till kommunledningen och de anställda avser ägarna att söka rädda sysselsättningen för de anställda genom en försäljning. 463 personer är berörda. Några alternativa möjligheter på den lokala arbetsmarknaden finns inte.

Mot denna bakgrund vill jag fråga: Vilka åtgärder är industriministern beredd vidta för att rädda jobben åt de anställda vid Håvreströms Bruk?

1982/83:36 av *Rune Johansson* (s) till industriministern om sysselsättningen vid Håvreströms Bruk:

Håvreströms Bruk hotas återigen av nedläggning. Med anledning av den uppkomna situationen vill jag till industriministern ställa följande fråga:

Vilka insatser är industriministern beredd att göra för att trygga sysselsättningen vid Håvreströms Bruk?

1982/83:37 av *Rolf Dahlberg* (m) till bostadsministern om bostadsbyggandet:

I tidningsintervjuer har bostadsministern uttalat att åtgärder skall vidtas för att bostadsbyggandet kortsiktigt skall öka med ca 5 000 lägenheter.

Samtidigt har nya siffror presenterats över antalet outhyrda lägenheter. Dessa har snabbt ökat från 30 000 till dagens 50 000 lägenheter.

Med anledning av detta ber jag att till bostadsministern få ställa följande fråga:

Nr 13

Onsdagen den
20 oktober 1982

*Meddelande om
frågor*

Kommer bostadsministern att med skattemedel stimulera till ett ökat bostadsbyggande trots att antalet outhyrda lägenheter i dag uppgår till 50 000?

7 § Kammaren åtskildes kl. 14.01.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert